

S-akademikers program för organisatorisk förnyelse

Socialdemokraterna har tappat många medlemmar under lång tid, och även den kvarvarande medlemskåren är mycket gammal. Här i Göteborg har dessa förluster blivit synnerligen kännbara på senare tid. I brist på tydliga sociala trender som kan lyfta partiets väljarstöd står ändå det mest naturliga och bästa hoppet till att försöka förnya partiorganisationen så att den drar till sig och mobiliserar fler av de trots allt fortfarande många människor som sympatiserar med och röstar på partiet.

Åtminstone här i Göteborg har organisationen på senare år varit fokuserad på medlemsvärvning. Detta program vill försöka säga något kring hur de nya medlemmarna ska knytas till partiorganisationen mer långsiktigt.

Det här programmet vägleds av tre allmänna idéer: För det första att den upplevda meningsfullheten i medlemskapet kan öka om man som medlem får fler tydliga kanaler för att medverka i utformningen av partidistriktets politik. För det andra att det för att öka meningsfullheten är önskvärt med starkare möjligheter och drivkrafter för partiets ledarskap att söka legitimitet i medlemskåren, vare sig det sker genom formella regler eller informella normer. För det tredje att förtroendet för Socialdemokraterna som autentiska representanter för vanligt folk behöver återställas. Det sistnämnda är en förutsättning för att vi ska kunna engagera de många människor som bekänner sig till rörelsens ideal, men som tvivlar på att dagens arbetarrörelse har förmågan och viljan att förverkliga dem.

Partidistriktets nya ledarskap har redan påbörjat arbetet med två förslag i denna anda som vi finner lovvärda. För det första att skicka frågor från arbetet i kommunhuset på remiss till föreningarna, och ge direkt möjlighet till inspel. För det andra att organisera politikutvecklingsgrupper.

Föreningen vill till detta lägga följande förslag. Dessa bör införas här i Göteborg, och distriktet bör också verka för att regelverk i denna anda ska komma till stånd i andra distrikt och på det nationella planet.

1. Lokala medlemsomröstningar.

Medlemsomröstningar har så här långt oftast diskuterats inom partiet i anslutning till partiledarval. Vi tror att det skulle vara mer givande att börja med att pröva det i val av lokala företrädare gjordes på detta sätt. Vi tänker då i första hand på uppdrag i distriktsstyrelsen och på listor i allmänna val.

Dessa omröstningar behöver enligt vår mening inte nödvändigtvis vara beslutande. Vi tror att bara etablerandet av processer där våra ledare måste gå ut och söka legitimitet bland medlemmarna i grund och botten vore väldigt sunt för kulturen i partiet. Det torde även skapa många goda drivkrafter i partiets ledningar för att hålla kontakterna med de lokala gräsrotsföreningarna.

För att underlätta genomförandet av sådana omröstningar bör man även ta fram ett elektroniskt system som gör sådana medlemsomröstningar enkla att genomföra.

Utöver detta vill vi allmänt uppmuntra till bredare experimenterande med medlemsomröstningar i partiet.

2. Erfarenheter från andra sfärer än politiken

Professionaliseringen av politiken är en allmän trend i hela västvärlden. Den saknar inte fördelar, men för ett parti som har anspråk på att företräda vanligt folk är det ett problem att många av dess

företrädare inte har haft kontakt med något annat sätt att försörja sig än den politiska världen. Detta är förmodligen även en del i våra problem att nå väljare idag.

Vi menar att det vore sunt med krav på att man under fem års tid har haft försörjning från utanför politiken för att få inneha uppdrag och anställningar i partidistriktet. Åtminstone på lokal och regional nivå, och för personer som fyllt 27 år. Försörjning från utanför politiken inkluderar även försörjningsstöd och liknande sociala ersättningar.

3. Ersättningsbegränsningar

I samma anda vill vi begränsa möjligheterna att samla ihop en väldigt hög, total inkomst från politiska uppdrag.

Detta innebär inte nödvändigtvis att alla samliga enskilda arvoden bör vara låga. Tvärtom kan högre ersättningar i en del fall vara en förutsättning för att deltidspolitiker ska kunna rekryteras och göra ett bra arbete.

Det finns dock även en trend mot att arvoden indexeras efter löneutvecklingen från väldigt höga ursprungsnivåer, vilket i praktiken leder till att de springer ifrån vanligt folks löneutveckling räknat i kronor. Detta bör motverkas.

Sådana principer bör vägleda hur vi röstar om ersättningsnivåer när de är uppe till beslut i offentliga arvodesberedningar. Utöver detta kan även vi som parti ta ett ansvar genom att besluta om att arvoden över en viss gräns ska tillfalla partiet.

Vi menar att det är en rimlig norm med en gräns vid ungefär 30 000 kr efter skatt. Ersättningar därutöver ska i någon form ska tillfalla partidistriktet. I praktiken bör regelverket utformas så att denna gräns uppdateras i takt med löneutvecklingen, förslagsvis genom att kopplas till prisbasbeloppet.

4. Motverkande av övergångar till lobbyingfirmor

På senare år har det blivit vanligare att personer som har arbetat för eller haft uppdrag i partiet går över till att arbeta för lobbyingfirmor. Dessa personer är förvisso oftast väldigt kompetenta personer, men den grundläggande anledningen till att de får sådana anställningar är deras kontaktnätverk inom arbetarrörelsen och deras kunskap om hur den fungerar. Det är denna vara de säljer på arbetsmarknaden.

Dessa företag arbetar inte sällan på uppdrag av organisationer som har intressen som strider mot arbetarrörelsens. Exakt när så sker är svårt att belägga, eftersom sådana samarbeten ofta är hemliga, men att det sker torde vara ställt utom rimligt tvivel. När sådana företag intervjuar blivande anställda, förekommer det att man frågar om de kan tänka sig att bidra till kampanjer som ska motverka arbetarrörelsens politiska inflytande.

Denna trafik kan alltså tänkas skada rörelsens politiska målsättningar på ett mycket direkt plan. Men vad som är tydligast är att det skadar förtroendet för rörelsen som representant för vanligt folks intressen, och att det bidrar till att skapa misstro och sänka moralen i rörelsen. Och om dessa personer sedan kommer tillbaka till rörelsen finns en oklarhet om för vem de egentligen arbetar – en oklarhet som möjligen även gäller personerna själva.

Två förslag till förändringar för att motverka denna trend är att ett löfte om att inte ta sådana anställningar fogas till kandidatförsäkran, samt att personer som tar sådana anställningar inte får

anställas av partiet eller som politiska tjänstemän, och inte heller väljas till uppdrag inom partiet, inom en period av fyra år efter att anställningen avslutats.

5. Resurser till föreningarna

Partidistriktet bör slutligen prioritera ökad resurstilldelning till föreningarna, i syfte att stärka möjligheterna att bedriva intressant verksamhet för medlemmarna. Sådant stöd ges idag till vissa föreningar (GSHF), och tycks falla relativt väl ut. Det verkar värt att pröva i något större skala.